

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Elintarvikkeen nimi	Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus KTMa (474/2003) hedelmähilloista, hyytelöistä, marmeladeista ja tietyistä vastaavista valmisteista määrittelee marmeladin koostumuksen. Marmeladin tulee sisältää tietty määrä sitrushedelmää, marjaa tai muita hedelmiä sokerin ja veden lisäksi. Voidaanko marmeladimakeisia kuitenkin kutsua marmeladeiksi, vaikka ne eivät sisällä lainkaan hedelmiä tai marjoja. Esimerkiksi vihreät kuulat ja kettukaramellit ovat vain aromeista valmistettuja marmeladeja. Onko elintarvikkeen nimi "marmeladimakeinen" näin ollen lainsäädännöllisesti katsottuna oikein?	Kyllä, on oikein. Marmeladimakeinen on jo niin käyttöön vakiintunut nimi, että kuluttaja ei tule harhaan johdetuksi. (Makeisissa ja virvoitusjuomissa tavanomaisesti käytetään vain luontaisia tai luontaisen kaltaisia aromeja eikä aitoa marjaa tai hedelmää.)	EPNAs 1169/2011, 17 art. ja liite VI
Elintarvikkeen nimi	Jos esimerkiksi maustekastikkeen virallinen elintarvikkeen nimi on "Chilinmakuinen maustekastike", saako pakkauksen etuosassa olla teksti "Chili"?	Kyllä, jos tuote sisältää aitoa chiliä. Teksti "Chili" on silloin vapaaehtoinen merkintä. Jos maustekastikkeessa on chiliaromia, joka antaa sille maun, silloin tekstiä "Chili" ei voi käyttää.	EPNAs 1169/2011, 17 art. ja liite VI
Elintarvikkeen nimi	Voiko 1.7.2014 jälkeenkin käyttää makkaroissa A-lk merkintää?	Ei voi käyttää, koska A-lk:aa ei ole enää määritelty maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 264/2012 eräitä elintarvikkeita koskevista vaatimuksista. Ko. asetus tuli voimaan 1.7.2012. Asetuksella kumottiin eräitä kansallisia ja tuotekohtaisia säädöksiä, mm. KTMp päätös makkaran koostumuksesta ja pakkausmerkinnöistä (139/1996). Samalla makkaran koostumusta ja A-luokan makkaroita koskevat vaatimukset poistettiin. Kumoutuneiden säädösten täyttävät tuotteet saa pitää kaupan 1. päivään heinäkuuta 2014 asti.	MMMa 264/2012, 3 §

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Elintarvikkeen nimi	Onko markkinointi mielestänne harhaanjohtavaa, jos mainostetaan kokolihapihviä, vaikka kyseessä on jauhelihapihvi (joka tosin voi olla kokonaan lihaa)? Kansan suussa kokolihapihvi tarkoittanee lihaksen palaa, eikä jauhettua lihaa.	<p>On harhaanjohtavaa. Elintarvike on nimetty väärin, ja on harhaanjohtava. Onko kyseessä jauhelihapihvi vai kokolihapihvi, on tärkeä tieto kuluttajalle, koska kyseessä on kaksi eri tuotetta. Elintarvikkeen nimestä täytyy käydä ilmi elintarvikkeen olomuoto tai elintarvikkeeseen kohdistunut erityinen käsittely, kuten jauhaminen, milloin tietoa on pidettävä kuluttajan kannalta tärkeänä.</p> <p>Jauhelihapihvi on nimensä mukaisesti valmistettu jauhetusta lihasta, mutta kokolihapihvi ei. Jauhelihapihvin ja kokolihanpihvin lihapitoisuus voi tietenkin olla sama, sillä jauhelihapihvi voidaan valmistaa yksinomaan lihasta kuten kokolihapihvikin.</p>	EPNAs 1169/2011, 17 art. ja liite VI
Elintarvikkeen nimi	Onko olemassa yhä juustoluokitusta (kuten makkaralla oli vielä jokin aika sitten)?	<p>Juustojen laatuluokitusta ei enää säädellä lainsäädännöllä. Juustojen laatuluokituksesta on säädetty viimeksi juustoasetuksessa 7.4.1977/315, joka on kumottu kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella juustosta (856/2007). Vuonna 2012 kumottiin kauppa- ja teollisuusministeriön asetus juustosta (856/2007) maa- ja metsätalousministeriön asetuksella 264/2012.</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120264</p>	MMMa (264/2012) eräitä elintarvikkeita koskevista vaatimuksista, 6 §

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUIINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Elintarvikkeen nimi	Paljonko elintarvikkeessa, esimerkiksi mustikkatäytekeksissä pitää olla mustikkaa, jotta keksiä saa kutsua mustikkatäytekeksiksi?	<p>Pakkausmerkintälainsäädäntö ei suoraan säädä siitä, kuinka paljon mustikkaa mustikkatäytekeksissä tulee olla. Elintarvikkeen nimestä on kylläkin säädetty.</p> <p>Elintarvikkeen nimenä on käytettävä elintarvikkeelle Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyä nimeä tai tällaisen puuttuessa Suomessa käytettäväksi säädettyä nimeä. Jos tällaista nimeä ei ole, on käytettävä Suomessa yleiseen käyttöön vakiintunutta nimeä tai nimeä, joka kuvaa elintarviketta ja tarvittaessa sen käyttöä siten, että nimi yksilöi täsmällisesti kysymyksessä olevan elintarvikkeen ja erottaa sen elintarvikkeista, joihin se muuten voitaisiin sekoittaa.</p> <p>Jos elintarvikkeella ei ole virallista nimeä tai käyttöön vakiintunutta nimeä, tulee elintarvikkeelle silloin antaa sitä kuvaava nimi. Elintarvikkeen nimi tulisi ko. tapauksessa muodostaa koostumusta kuvaavin ilmaisin siten, että yhdistetään keksin nimeen sen suurimmat ainesosat tai ainesosat, jotka kuluttaja yleensä liittää elintarvikkeen nimeen ja joista useimmissa tapauksissa edellytetään määrän ilmoittamista. Jos ainesosia on useita eikä mikään niistä ole määräävässä asemassa ja jos ko. tuotteelle ominainen maku tulee aromeista, tulisi nimessä käyttää ilmaisua "-makuinen".</p>	EPNAs 1169/2011, 17 art. ja liite VI

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Elintarvikkeen nimi	Mitä merkintöjä tarvitaan jäädytettyihin tuotteisiin? Pitääkö olla vastaavat merkinnät kuin pakastetuista?	Elintarvikkeen nimeen on sisällettävä tai siihen on oltava liitettynä tarkat tiedot elintarvikkeen ominaisuuksista, kuten fysikaalisesta olomuodosta tai suoritetusta erityiskäsittelystä, jos tiedon poisjättäminen saattaisi johtaa ostajaa harhaan. Näin ollen sana ”Jäädytetty” tulee olla elintarvikkeen nimessä tai sen yhteydessä. Säilytys- ja käyttöohjeen antaminen vaaditaan ko. tuotteilta, joten säilytysohje, josta ilmenee lämpötila (esimerkiksi -18 °C) ja merkintä ”Ei saa jäädyttää uudelleen sulatuksen jälkeen” tai muu vastaava merkintä vaaditaan edelleen muiden yleisten pakollisten pakkausmerkintätietojen lisäksi.	EPNAs 1169/2011, 9 ja 17 art. ja liite VI MMMa 818/2012, 3 §
Elintarvikkeen nimi	Mitä tarkoitetaan jäädytettyllä elintarvikkeella?	MMMa 818/2012 pakasteista ei enää säätele jäädytetyistä elintarvikkeista, kuten oli aiemmin säädetty jäädytetyistä KTM:n pakasteasetuksessa (165/1994). Jäädytettyllä elintarvikkeella tarkoitetaan edelleen elintarviketta, joka on säilytystarkoituksessa jäädytetty ja myydään jäätyneenä, mutta joka ei täytä pakastetulle elintarvikkeelle asetettuja vaatimuksia.	KTM:n pakasteasetuksessa (165/1994), joka vanhentunut
Elintarvikkeen nimi	Mitä tarkoitetaan termillä pakaste?	Pakastetulla elintarvikkeella tarkoitetaan elintarviketta, joka on jäädytetty pakastamiseksi kutsutulla jäädytysmenetelmällä, jossa maksimaalinen kiteenmuodostus etenee elintarviketyypistä riippuen mahdollisimman nopeasti. Pakastetusta elintarvikkeesta käytetään nimitystä pakaste.	MMMa 818/2012, 3 §

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Elintarvikkeen nimi	Leipomossa valmistetaan ja paistetaan ruokaleipää. Valmista ruokaleipää pakastetaan ja myydään sulaneena. Tuleeko ilmoittaa siitä, että tuote on pakastettu?	Pakasteena varastoitua ruokaleipää voidaan myydä kuluttajalle tai suurtaloudelle osittain tai kokonaan sulaneena, jos pakkausmerkinnöissä tai esitteessä selvästi ilmoitetaan esim., että tuote on varastoitu pakastettuna ja ettei sitä saa jäädyttää uudelleen sulatuksen jälkeen.) <i>KTS kohta: Milloin termi ”sulatettu” edellytetään annettavan elintarvikkeen nimessä?</i>	EPNAs 1169/2011, 17 art. ja liite VI MMMa 818/2012, 7 § MMMa 834/2014
Elintarvikkeen nimi	Tuleeko lisätty vesi ilmoittaa raakalihavalmisteen tai raakakalavalmisteen pakkausmerkinnöissä?	Kun on kyse leikkeen, paistin, viipaleen, annoksen tai ruhon muodossa olevasta raakalihavalmisteesta ja lihavalmisteesta, on elintarvikkeen nimessä ilmoitettava lisätty vesi, jos lisätyn veden määrä valmiissa tuotteessa on yli 5 paino-%. Samoja sääntöjä sovelletaan palan, viipaleen, annoksen tai fileen muodossa oleviin kalastustuotteisiin ja kalastustuotteista saatuihin raakavalmisteisiin tai kokonaisiin kalastustuotteisiin. Esimerkiksi makkaroiden, veripaltun, lihamurekkeen, liha-/kalapateiden, liha-/kalapyöryköiden kaltaisissa elintarvikkeissa ei edellytetä tällaista merkintää nimen yhteydessä, koska kuluttaja olettaa niissä vettä yleensä yhtenä valmistusaineena käytettävän. Lisäksi on huomioitava, että lisätty vesi ja haihtuvat aineet ilmoitetaan ainesosaluettelossa sen mukaan, paljonko niitä on lopullisessa elintarvikkeessa. Jos lopullisessa elintarvikkeessa on enintään 5 paino-% lisättyä vettä tai haihtuvaa ainetta, ei sitä tarvitse lainkaan ilmoittaa ainesosaluettelossa. Tätä poikkeusta ei kuitenkaan sovelleta lihaan, raakalihavalmisteisiin, jalostamattomiin kalastustuotteisiin ja jalostamattomiin simpukoihin.	EPNAs 1169/2011, 17 art. ja liite VI sekä liite VII, A-osa

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Elintarvikkeen nimi	Onko "kebabliha" -termiä lainsäädännössä määritelty mitenkään?	Kebablihaa ei ole määritelty lainsäädännössä, mitä sillä tarkoitetaan. Nimi on Suomessa vakiintunut käyttöön lihalle, joka paahdetaan ns. kebabvartaissa. Liha, jota vartaisiin käytetään, on Suomessa yleensä naudan tai lampaan lihaa. (Sianlihaa ei Suomessa tyypillisesti käytetä kebablihassa.)	EPNAs 1169/2011, 17 art.
Elintarvikkeen nimi	Voiko pakkauksessa olla maininta "Villiyrttitee", mikäli sen raaka-aineet tai osa sen raaka-aineista tulee viljelystä?	Kyseistä elintarviketta, teetä, ei tule nimetä villiyrttiteeksi, koska elintarvikkeen nimi ei ole silloin riittävän kuvaava kuvaamaan elintarviketta.	EPNAs 1169/2011, 17 art.
Elintarvikkeen nimi	Milloin termi "sulatettu" edellytetään annettavan elintarvikkeen nimessä?	Tieto sulattamisesta edellytetään annettavaksi elintarviketietoasetuksen liitteessä VI mainituin edellytyksin <i>valmiiksi pakatuista elintarvikkeista</i> . KOM tulkinta on, että tietyt elintarvikkeet edellyttävät sulattamista, jotta ne voidaan jakaa myyntiyksiköihin. Tällöin sulattamisesta pitää ilmoittaa vain, jos se vaikuttaa elintarvikkeen organoleptisiin ominaisuuksiin. (Pakasteasetuksen (MMM) 818/2012) mukaan pakastettuna varastoituja elintarvikkeita voidaan myydä kuluttajalle tai suurtaloudelle osittain tai kokonaan sulaneena. Tällöin pakkausmerkinnöissä tai tuotteiden lähellä olevassa esitteessä on selvästi ilmoitettava, että tuotteet on varastoitu pakastettuna tai jäädytettynä ja että niitä ei saa jäädyttää uudelleen sulatuksen jälkeen. Tämä vaatimus on päällekkäin ja osin myös ristiriitainen elintarviketietoasetuksen vaatimusten kanssa ja tästä syystä MMM) 818/2012 7.2 § tullaan kumoamaan.)	EPNAs 1169/2011, 17 art., liite VI, kohta A. 2 MMM) 834/2014

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Allergiaa ja intoleransseja aiheuttavat aineet	Mitkä aineet ja tuotteet katsotaan allergeeneiksi ja intoleransseja sisältäviksi aineiksi, jotka tulee korostaa pakkauksen ainesosaluettelossa? Tuleeko herne korostaa pakkausmerkinnöissä?	Elintarviketieto-asetuksen liitteen II ilmoittamat allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet tulee korostaen tuoda esiin ainesosaluettelossa. Hernettä ei ole mainittu elintarviketietoasetuksen liitteessä II, joten sitä ei korosteta ladonnalla tai muulla tavoin ainesosaluettelossa.	EPNAs 1169/2011, 21 art. ja liite II
Allergiaa ja intoleransseja aiheuttavat aineet	Miten allergeenit tulee korostaa pakkauksen ainesosaluettelossa seuraavissa tapauksissa. Esimerkiksi, jos on kyseessä kirjolohi, riittääkö, että sen nimi sellaisenaan korostetaan, koska nimi viittaa selvästi kalaan. Samoin, jos on kyseessä juusto, niin onko tarvetta silloin juuston kohdalla ilmoittaa, että se on valmistettu maidosta, vaan riittääkö juuston nimi yksin. Entä hera, tuleeko maito nimenä näkyä kuluttajalle. Myös kaikki eri pähkinät, tuleeko ne luetella omilla nimillään.	Perusajatuksena on, että jos ainesosaluettelossa elintarvikkeen nimi viittaa selvästi elintarviketieto-asetuksen liitteen II tarkoittamaan allergeeniin, ei sitä tarvitse erikseen täydentää. Riittää, kun kirjolohen korostaa ainesosaluettelossa, koska se on yleisesti tunnettu kalalaji. Samoin on riittävää, kun juusto korostetaan, koska se on yleisesti tunnettu maitotuote. Hera ei ole sitä vastoin yleisesti tunnettu maitotuote, joten on tarpeellista ilmoittaa kuluttajalle heran alkuperä, esim. hera (maito). Pähkinät tulee ilmoittaa omilla nimillään, esim. mantelit ja pistaasipähkinät ; ryhmänimi pähkinät ei ole riittävä.	EPNAs 1169/2011, 21 art. ja liite II
Allergiaa ja intoleranssia aiheuttavat aineet	Tuleeko ilmoittaa ainesosaluettelossa myös korostaen lisäaineen kautta tulleet allergeenit?	Kyllä, allergeenit tulee ilmoittaa aina ja korostaen ainesosaluettelossa. Lisäaine tulee ilmoittaa omalla nimellään, ei pelkästään E-koodilla, jos se on allergeeninen, esimerkiksi emulgointiaine soijalesitiini (E 322 ei ole riittävä merkintä lisäaineen nimen ilmoittamisessa ko. tapauksessa.)	EPNAs 1169/2011, 21 art. ja liite II

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Allergiaa ja intoleranssia aiheuttavat aineet	Onko varoitusmerkintä ”Saattaa sisältää pieniä määriä...” pakollinen merkintä pakkauksessa? Pitääkö ko. tapauksessa esimerkiksi allergeenit korostaa?	<p>Elintarviketietoasetus ei säädä kontaminaatio-allergeenien ilmoittamisesta ja ilmoittamistavasta, vaan elintarvikkeen tuotannossa tai valmistuksessa käytettyjen ainesosien tai valmistuksen apuaineiden (allergeeneja ja intoleransseja sisältäviä aineita ja tuotteita) ilmoittamisesta. ”Saattaa sisältää pieniä määriä...” -teksti on jäämämerkintä. Jäämiä ei pidetä elintarvikkeen ainesosina.</p> <p>Eviran kanta on siten ollut, ettei allergeeneja vaadita korostettavan jäämämerkinnöissä. Mutta, jos joku haluaa korostaen asian ilmaista, niin Evira ei tule puuttumaan asiaan.</p>	EPNAs 1169/2011, 2 art. 2 f, 21 art. ja liite II
Allergiaa ja intoleranssia aiheuttavat aineet	Saako allergeenit ilmoittaa siten, että ne ilmoitetaan ainesosaluettelossa, mutta niiden korostus merkitään ainesosaluettelon jäljessä erillisellä lauseella ”sisältää...”	Ei. Kaikki elintarvikkeen ainesosat, jotka ovat allergiaa ja intoleranssia aiheuttavia aineita, on ilmoitettava ainesosaluettelossa ja merkittävä korostuksella, jos ainesosaluettelo on.	EPNAs 1169/2011, 21 art. ja liite II

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Ainesosa- luettelo	Mitä tietoja tulee ilmoittaa elintarviketietoasetuksen mukaan pienikokoisissa pakkauksissa, joiden suurimman pinnan pinta-ala on < 10 cm ² ?	<p>Jos on kyseessä pienikokoinen pakkaus, jonka suurimman pinnan pinta-ala on < 10 cm², on elintarviketietoasetus säätänyt helpotuksia. Yksinomaan on pakollista ilmoittaa pakkauksessa tai etiketissä seuraavat tiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elintarvikkeen nimi - allergeenit ja intoleransseja sisältävät aineet ja tuotteet (merkinnällä ”sisältää”, jota seuraa luettelo ko. aineista) - sisällön määrä - vähimmäissäilyvyysaika (tai viimeinen käyttöajankohta ja säilytysohje mikrobiologisesti helposti pilaantuvasta tuotteesta); - ainesosat; ainesosatiedot tulee toimittaa muilla keinoin tai asetettava saataville kuluttajan pyynnöstä. (Näin koska pakkaus on pieni; jos pakkaukseen ko. tiedot mahtuvat ja X-kirjasinkoko täyttyy, silloin ei ainesosien esittämiselle liene estettä.). 	EPNAs 1169/2011, 16 art., liite V, kohta 18)
Ainesosa- luettelo	Elintarviketietoasetus sanoo kofeiinia sisältävistä elintarvikkeista (muut kuin juomat), että varoituslausekkeen jälkeen on merkittävä sulkeisiin kofeiinipitoisuus milligrammoina 100:aa millilitraa kohti. Jos kyseessä on esimerkiksi energiapatukka, miten tieto voidaan ilmoittaa per 100 ml? Onko asetuksessa mahdollisesti kirjoitusvirhe? Luonnollisempi tapa olisi ilmoittaa kofeiinin määrä per 100 g.	Kyllä, suomenkielisessä elintarviketietoasetuksessa on käännösvirhe, tulee olla ko. tapauksessa 100 g:aa eikä 100 ml:aa kohti, kun on kyseessä kiinteä elintarvike. (Englanninkielisessä elintarviketietoasetuksessa ko. asia on oikein ilmaistu.)	EPNAs 1169/2011, 9 art., liite III

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Vähimmäis-säilyvyysaika	Uusi elintarviketietoasetus vaatii parasta ennen -merkinnän liitettäväksi päiväyksen yhteyteen tai liittämään parasta ennen -merkinnän yhteyteen viittauksen, mistä tieto löytyy. Onko näin ollen merkintä "Parasta ennen: katso leima "riittävä merkintä"?	Merkintä ei ole riittävä. Elintarviketietoasetuksen liitteen X mukaan ko. ilmaisu on liian epätasällinen eikä kerro sitä, mihin ajankohta on merkitty.	EPNAs 1169/2011, 24 art., liite X
Käyttöohje	Kyseessä on inkivääritee, jossa on inkivääriä 60 %. Tuleeko laittaa kyseisen teen pakkaukseen merkintä "Ei suositella raskaana oleville"? Ja tuleeko tämä laittaa myös ruotsiksi Suomessa myytäviin tuotteisiin?	Elintarviketietoasetuksenkin mukaan erillinen käyttöohje tulee aina antaa tarvittaessa. Toimija vastaa tuotteesta antamistaan tiedoista. Koska inkivääristä valmistettua tai inkivääriä ainesosana sisältävää teetä on mahdollista nauttia suuriakin määriä, varovaisuusperiaatteen mukaisesti Evira on ohjeistanut, että inkivääriä sisältävään teehen ja sitä vastaaviin juomajauheisiin on tehtävä seuraava merkintä: "Ei suositella raskaana oleville". Edellä olevan perusteella inkivääriä sisältävää teetä ja sitä vastaavaa juomajauhetta ei voida myöskään markkinoida siten, että kohderyhmänä olisivat odottavat äidit. Kyllä, pakolliset pakkausmerkinnät tulee antaa suomeksi ja ruotsiksi. Kyseessä on käyttöohjemerikintä (tässä tapauksessa varoitus-merkintä), joka on tarvittaessa pakollinen pakkausmerkintä.	EPNAs 1169/2011, 9 art. MMMa 834/2014, 4 §

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE Lainsäädäntökohta
Paino	Miten tulee ilmoittaa glaseerattujen pakattujen elintarvikkeiden nettopaino?	<p>Paino ilmoitetaan ilman glaseerausta. Näin ollen nettopaino on sama kuin valutettu nettopaino. KOM lakipalvelun mukaan glaseeratun elintarvikkeen sisällön määrä voidaan ilmoittaa joko: nettopaino x g; valutettu nettopaino x g <u>TAI</u> nettopaino = valutettu nettopaino x g <u>TAI</u> valutettu nettopaino x g <u>TAI</u> nettopaino (ilman glaseerausta) x g.</p> <p>Kokonaispainon ilmoittaminen edes vapaaehtoisesti ei ole sallittua. Säännöstä ei sovelleta b-to-b toimintaan, joten tieto glaseeratun tuotteen kokonaispainosta voidaan toimittaa toiselle toimijalle, jos niin halutaan.</p> <p>Pakkaamattomista elintarvikkeista ei edellytetä (MMMa 834/2014) nettopainon ilmoittamista. Tuotteiden hinnoittelussa on kuitenkin perusteltua noudattaa vastaavaa periaatetta, eli että glaseerausvettä ei lasketa nettopainoon.</p>	EPNAs 1169/2011, liite IX, kohta 5

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Käyttöohje	Edellyttääkö lainsäädäntö ilmoittamaan pakkausmerkinnöissä, että maito, jota on käytetty maitovalmisteen valmistuksessa, on raakamaitoa? Koskeeko tämä merkintävaatimus myös ulkomailta tuotuja maitovalmisteita?	<p>Jos on kyseessä esimerkiksi maitovalmisteen valmistus, johon kuuluu osaprosessina raakamaidon pastörointi, ei tarvitse ilmoittaa, että tuote on valmistettu raakamaidosta, koska raakamaidon mikrobiologinen riski on poistettu.</p> <p>Pakkausmerkinnästä on selvästi käytävä ilmi: a) ilmaisu ”raakamaito”, kun kyseessä on suoraan ihmisravinnoksi tarkoitettu raakamaito; b) ”valmistettu raakamaidosta”, kun kyseessä on raakamaidosta valmistettu tuote, jonka valmistusmenetelmään ei kuulu mitään lämpökäsittelyä tai fysikaalista tai kemiallista käsittelyä.” Ko. lause ”valmistettu raakamaidosta” on eräänlainen varoitusteksti, joka tulee antaa tarvittaessa.</p> <p>Edellä kohdan b alakohdassa mainittu ”fysikaalisella tai kemiallisella käsittelyllä” tarkoitetaan käsittelyä, jolla vähennetään raakamaitoon tai raakamaitotuotteisiin mahdollisesti liittyviä mikrobiologisia riskejä (esim. mikro-suodatus). Tämä ko. kohta on määritelty asiakirjassa: ”Ohjeet eläinperäisten elintarvikkeiden hygieniaa koskevan asetuksen (EY) N:O 853/2004 tiettyjen säännösten täytäntöönpanosta (1.8.2013), sivulla 20, kohdassa 5.12.</p> <p>Kyllä, merkintävaatimus koskee myös ulkomailta tuotuja maitovalmisteita.</p>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) n:o 853/2004, sen liite III, IX jakso IV luku kohta b

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Toimijan nimi ja osoite	Toimija ostaa elintarvikkeet Ruotsista ja myy ne pelkästään myymälässään, pitääkö pakkaukseen merkitä tämä toimija maahantuojaksi tai myyjäksi sekä siihen toimijan nimi ja osoite?	<p>Elintarviketietoasetuksen mukaan tulee ilmoittaa joko EU-alueella toimivan maahantuojan tai myyjän nimi ja osoite.</p> <p>Ensisijainen vastuu elintarviketiedoista on toimijalla, jonka nimellä tuotetta pidetään kaupan. Jos tämä toimija ei ole sijoittunut EU:n alueelle, vastuussa on tuontia EU:n alueelle harjoittava toimija. Myös toimija, joka ei vaikuta elintarviketietoihin, on osaltaan vastuussa siitä, että tuotteesta annettavat tiedot ovat lainsäädännön mukaiset</p>	EPNAs 1169/2011, 8 art.
Toimijan nimi ja osoite	Onko riittävä toimijan osoitteeksi www-sivut?	<p>Ei ole riittävä. Toimijan osoite tulee olla sellainen, että kirjeposti löytää perille.</p> <p>Lisää aiheesta Elintarviketieto-oppaassa elintarvikevalvojille ja elintarvikealan toimijoille (Eviran ohje 17068/1) kohdassa 5.8.</p>	EPNAs 1169/2011, 9 art.

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Erätunnus	Onko olemassa ristiriitaa siinä, että erätunnusta ei mainita vaan käytetään päiväysmerkintää?	Elintarvikkeen jäljitettävyyden vuoksi erän tunnistaminen on tärkeää. Elintarviketietoasetus ei säätele erätunnuksen merkitsemistä. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/91/EU säädetään elintarvike-erän tunnistamismerkinnöistä. http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:334:0001:0005:FI:PDF Ko. direktiivin mukaan erätunnuksen sijasta voidaan käyttää säilyvyysaikaan liittyviä ilmaisuja, kuten "parasta ennen" ja päivämäärä tai "viimeinen käyttöajankohta" tai "viimeinen käyttöpäivä" ja päivämäärä edellyttäen, että säilyvyysaika ilmoitetaan päivän tarkkuudella, ainakin päivä ja kuukausi nimenomaan tässä järjestyksessä mainittuna.	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/91/EU, annettu 13.12.2011
Erätunnus	Asetuksessa (EU) N:o 1337/2013 edellytetään erätunnuksen ilmoittamista valmiiksi pakatun lihan merkinnöissä. Voiko erätunnukset korvata päiväysmerkinnällä?	Asetuksessa (EU) N:o 1337/2013 ei viitata erätunnusta koskevan direktiivin 2011/91/EU tarkoittamaan erätunnukseen eikä asetuksessa erikseen säädetä mahdollisuudesta korvata erätunnusta päiväysmerkinnällä. Lähtökohtaisesti päiväysmerkinnän käyttäminen erätunnuksen sijasta ei ole mahdollista. Tapauskohtaisesti voidaan kuitenkin hyväksyä erän ilmaiseminen päiväysmerkinnällä, jos voidaan varmistaa, että erät eivät mene sekaisin.	Asetus (EU) N:o 1337/2013, 5 art., kohta 1 c

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Ravintoarvo-ilmoitus	Missä järjestyksessä elintarviketietoasetuksessa pakolliset ravintoarvotiedot ilmoitetaan ja saako ne ilmoittaa partitiivimuodossa, esim. energiaa, rasvaa jne.?	Ravintoarvotiedot on esitettävä yhtenä kokonaisuutena selkeässä muodossa ja tarpeen mukaan elintarviketietoasetuksen liitteessä XV mukaisessa säädettyssä esitysjärjestyksessä. Ravintoarvotiedot on mahdollista ilmoittaa myös partitiivimuodossa.	EPNAs 1169/2011, 34 art. ja liite XV
Ravintoarvo-ilmoitus	Tuleeko elintarviketietoasetuksen nojalla suolapitoisuus jatkossa ilmoittaa kahteen kertaan, kun siirytään uuteen ravintoarvomerkintään? Riittääkö suolan määrän ilmoittaminen ravintoarvotaulukossa vai tuleeko lisäksi olla esim. kastikkeissa teksti "Suolapitoisuus X%"?	Riittää, kun suolan määrä ilmoitetaan kerran ravintoarvomerkinnöissä. Voimakassuolaisuudesta säädetään kansallisesti (kts. jäljempänä). Nykyinen voimakassuolaisuusmerkintävaatimus säilyy ennallaan 13.12.2016 saakka.	EPNAs 1169/2011, 30 art. KTMa 1084/2004, 25 § MMM 1010/2014, 4 §
Ravintoarvo-ilmoitus	Uusi elintarviketietoasetus sallii ravintoarvojen ilmoittamisen 100 g tai 100 ml kohden. Jos pakkauksessa ilmoitetaan nettopaino grammoina, voiko ravintosisällön kuitenkin ilmoittaa per 100 ml? (Esim. juokseva rasvavalmiste)	Kyllä voi. Nestemäisistä elintarvikkeista ravintosisältötiedot voidaan ilmoittaa 100 g tai 100 ml kohti. (Kiinteistä elintarvikkeista tiedot annetaan 100 g kohti.)	EPNAs 1169/2011, 23 ja 32 art.
Ravintoarvo-ilmoitus	Mikä luokitellaan sokeriksi ravintoarvomerkinnöissä? Onko esim. dekstroosimonohydraatti sokeria?	Dekstroosimonohydraatti on D-glukoosia, joka on monosakkaridi. Sokereilla tarkoitetaan elintarvikkeessa olevia monosakkarideja ja disakkarideja, mutta ei polyoleja.	EPNAs 1169/2011, liite I
Ravintoarvo-ilmoitus	Mitä tarkoitetaan ravintoarvoilmoituksessa tyydyttyneillä rasvoilla (rasvat, josta tyydyttyneitä)	Ravintoarvoilmoituksessa tyydyttyneillä rasvoilla tarkoitetaan rasvahappoja, joissa ei ole kaksoissidoksia.	EPNAs 1169/2011, liite I
Ravintoarvo-ilmoitus	Saako esimerkiksi marjoja väittää runsaskuituiseksi silloin, kun ne sisältävät kuitua 3 g /100 g. Marjojen energiamäärä on 50 kcal /100 g	Kyllä, marjoja voi sanoa runsaskuituiseksi, koska ravintokuitua on 6 g/100 kcal. Väite, jonka mukaan elintarvike on runsaskuituinen, ja mikä tahansa muu väite, jolla on kuluttajalle oletettavasti sama merkitys, voidaan esittää vain, mikäli tuote sisältää ravintokuituja vähintään 6 g/100 g tai 3 g/100 kcal.	EPNAs 1924/2005, liite I

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Ravintoarvo-ilmoitus	Mitkä ravintoarvotiedot ovat pakollisia ravintoarvoilmoituksessa? Pitääkö suolan määrä ilmoittaa, vaikka sen arvo on nolla.	Pakolliseen ravintoarvoilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot: energiasisältö sekä rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, hiilihydraatin, sokereiden, proteiinin ja suolan määrät. Täten, vaikka suolan määrä on 0 g, tulee se ilmoittaa. On tärkeää huomioida, että suolan määrä lasketaan käyttämällä kaavaa $\text{suola} = \text{natrium} \times 2.5$.	EPNAs 1169/2011, 30 art., liite I, liite XV
Ravintoarvo-ilmoitus	Mitä muuntokertoimia käytetään elintarvikkeen energiapitoisuutta laskettaessa elintarviketietoasetuksessa?	Ilmoitettava energiasisältö on laskettava käyttämällä seuraavia muuntokertoimia: — hiilihydraatit (lukuun ottamatta polyoleja) 17 kJ/g – 4 kcal/g — polyolit 10 kJ/g – 2,4 kcal/g — proteiini 17 kJ/g – 4 kcal/g — rasva 37 kJ/g – 9 kcal/g — salatriimit 25 kJ/g – 6 kcal/g — alkoholi (etanoli) 29 kJ/g – 7 kcal/g — orgaaninen happo 13 kJ/g – 3 kcal/g — ravintokuitu 8 kJ/g – 2 kcal/g — erytritoli 0 kJ/g – 0 kcal/g	EPNAs 1169/2011, liite XIV.

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Ravintoarvo- ilmoitus (voimakas- suolaisuus - merkintä)	Missä tieto voimakassuolaisuudesta tulee olla 13.12.2016 alkaen, kun kyse on ravintoarvomerkintään liittyvästä tiedosta? Aiemmin tieto on ilmoitettu ainesosaluettelon yhteydessä.	Tieto voimakassuolaisuudesta on annettava ravintoarvomerkinnän välittömässä läheisyydessä. Jos ravintoarvomerkintää ei ole, tieto on esitettävä pakkausmerkinnöissä muulla helposti havaittavalla tavalla. Ilmaisui ”välittömässä läheisyydessä” tarkoittaa lähtökohtaisesti sitä, että tiedot ovat samassa näkökentässä. Tieto voimakassuolaisuudesta voidaan antaa ainesosaluettelon yhteydessä, jos ainesosaluettelo ja ravintoarvomerkintä ovat samassa näkökentässä. Jos elintarvikkeesta ei ole ravintoarvomerkintää, tieto voimakassuolaisuudesta tulee antaa muulla helposti havaittavalla ja selkeällä tavalla	MMMa 1010/2014, 4 § (sovellettava 13.12.2016 alkaen)
Ravintoarvo- ilmoitus (voimakas- suolaisuus - merkintä)	Mihin voimakassuolaisuuden (vs) merkintävelvoitteen piiriin kuuluvat seuraavat tuoteryhmät? <ul style="list-style-type: none"> - maustekastikkeet ja HP-kastikkeet - krutongit - leipätikut - kierteet (voitaikinasta tehtyjä, canape-tyyppisiä tuotteita) - suolakeksit - pop cornit - suolatikut - Maustetut, kovat ruisleipäset - Texmex-tuotteet 	<i>Maustekastikkeet ja HP-kastikkeet</i> ovat maustevalmisteita (ei ateriakomponentteja), joten ne eivät kuulu vs-merkintävelvoitteen piiriin. <i>Krutongit, leipätikut, kierteet, suolakeksit ja maustetut, kovat ruisleipäset</i> katsotaan kuuluvan näkkileipiin ja hapankorppuihin. <i>Pop cornit ja suolatikut</i> katsotaan ryhmään napostelutuotteet. <i>Texmex-tuoteryhmään</i> kuuluu erilaisia tuotteita. Taco-lastut kuuluvat napostelutuotteisiin ja tortillaleivät ruokaleipiin. Tacokuoret katsotaan kuuluvan näkkileipiin ja hapankorppuihin.	MMMa 1010/2014, 4 §

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Ravintoarvo-ilmoitus	<p>Onko erityisruokavaliovalmisteissa (laktoosittomat ja vähälaktoosiset maitovalmisteet) käytettävä vanhoja merkintöjä, koska asetus erityisruokavaliovalmisteista on edelleen voimassa. Meneekö se uuden elintarviketietoasetuksen ohi erityislainsäädännön nojalla?</p> <p>Vai voiko näissä tuotteissa käyttää jo uutta merkintää eli elintarviketietoasetuksen mukaista ravintosisältötaulukkoa ja laktoosin määrän ilmoittamista sen välittömässä läheisyydessä? Miten silloin tuotteen laktoosittomuus ilmoitetaan?</p> <p>Saako laktoosittomuudesta ja vähälaktoosisuudesta edelleen kertoa pakkauksen etusivulla?</p>	<p>Tulevaisuudessa väittämä ”laktoositon” (kuten ”gluteeniton”) tullaan sisällyttämään elintarviketietoasetukseen. Näiden väitteiden käyttöä säännellään vielä toistaiseksi erityisruokavaliovalmiste-lainsäädännössä. Eviralla ei ole tietoa siitä, milloin tämä lainsäädäntömuutos olisi toteutumassa. Jää nähtäväksi, miten väittämälle ”vähälaktoosinen” käy. Vaikka vielä on MMMa erityisruokavaliovalmisteista 121/2010 voimassa, ei Evira tule puuttumaan siihen, että toimijat laativat jo nyt laktoosittomien tuotteiden pakkausmerkintöjä elintarviketietoasetuksen mukaisesti.</p> <p>Ravintosisältötaulukko on suljettu lista. Nykyisen linjauksemme mukaan laktoosin määrä ilmoitetaan samassa nähtävissä olevassa kentässä ravintoarvomerkinnän kanssa; esim. ravintosisältötaulukon alla. Laktoosin määrä ilmoitetaan käyttäen yksikköä g (tai mg) /100 g tai 100 ml tuote. Vähälaktoosisuudesta ja laktoosittomuudesta saa edelleen kertoa pakkauksen etusivulla.</p> <p>Väitteet ”laktoositon” ja ”vähälaktoosinen” eivät ole ravitsemusväitteitä. EU:ssa ei ole tällä hetkellä yhtenäisiä raja-arvoja lainsäädännössä eikä Suomessa asiasta ole myöskään kansallista lainsäädäntöä. Eviran ohjeena on, että toistaiseksi sovelletaan yhteispohjoismaisia raja-arvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laktoosittomat elintarvikkeet - laktoosia vähemmän kuin 10 mg/100 g tai 100 ml - vähälaktoosiset elintarvikkeet – laktoosia vähemmän kuin 1 g/100 g tai 100 ml. 	<p>MMMa 121/2010, Komission asetus (EY) N:o 41/2009</p>

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Ravintoarvo-ilmoitus	Saako lähdeveden pakkauksessa ilmoittaa kivennäisaineita ja veden pH:ta tms.	<p>EU-lainsäädännössä erotetaan pakattu vesi kolmeen eri pääryhmään: pakattu talousvesi, lähdevesi ja luontainen kivennäisvesi. Niitä kaikkia koskevat omat säädökset, vaikka haasteen tulkintaan tuo lähdevettä koskevan lainsäädännön pirstaleisuus. Lähdevettä koskee osa luontaisen kivennäisveden direktiivistä 2009/54/EY sekä nk. juomavesidirektiivistä 98/83/EY (laadun ja tutkimusten osalta). Erityislainsäädännössä (2009/54/EY) ei ole säädetty lähdeveden kivennäisaineiden ja/tai vitamiinien ilmoittamisesta pakkausmerkinnöissä. Direktiivin 2009/54/EY mukaan luontaisen kivennäisveden pakkausmerkinnöissä sen sijaan on pakollista ilmoittaa analyttinen koostumus.</p> <p>Lähdeveteen sovelletaan yleisten elintarviketietojen antamisen osalta elintarviketietoasetusta. Elintarviketietoasetus säätävät yleisten ja vapaaehtoisten elintarviketietojen antamisesta.</p> <p>Elintarviketietoasetuksen luvun IV jaksoa 3 (artikla 29 - 35), joka säättää pakollisesta ravintoarvoilmoituksesta, ei sovelleta direktiivin 2009/54/EY soveltamisalan tuotteisiin eli lähdeveteen. Lähdeveden kivennäisaineiden ja fluoridin ilmoittaminen on vapaaehtoista.</p> <p>Lainsäädännössä ei ole estettä antaa tietoja pH-arvosta, nitraatista, sulfaatista ja haihdutusjämmästä lähdeveden pakkausmerkinnöissä.</p>	<p>EPNAs 1169/2011, 9 art.</p> <p>Direktiivit 2009/54/EY ja 98/83/EY</p>

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUIINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Alkuperä	Pitääkö alkuperämerkinnät ilmoittaa tulevaisuudessa tietyllä määrättyllä tavalla aina siipikarjan lihasta, jos se on pakastettu? Miten se tulee ilmoittaa, kun eläin on syntynyt ja kasvanut eri maassa?	<p>Kyllä, alkuperämaan tai lähtöpaikan ilmoittaminen määrättyllä tavalla tuli pakolliseksi 1.4.2015 alkaen mm. CN koodiin Ex 0207 (yhdistetty nimikkeistö 2010) nimikkeeseen 0105 siipikarjan lihan (tuore tai jäädytetty tai jäädytetty) osalta. Koskee siis kanaa, kalkkunaa, ankkaa, hanhea ja helmikanaa.</p> <p>Miten alkuperä ilmoitetaan ko. tapauksessa, siitä on annettu Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1337/2013.</p> <p>Koska eläimen syntymä-, kasvatus- ja teurastusmaa eivät tule olemaan samoja, lihan alkuperäksi ei voi laittaa yhtä maata, ellei eläin ole syntynyt, kasvanut ja teurastettu samassa maassa, vaan tulee ilmoittaa kasvatusmaa, teurastusmaa ja erän koodi seuraavien periaatteiden mukaan:</p> <p><i>a) jäsenvaltio tai kolmas maa, jossa eläin on kasvatettu ja joka ilmoitetaan merkinnällä</i></p> <p>”Kasvatusmaa: (jäsenvaltion tai kolmannen maan nimi)”</p> <p>Siipikarjan ollessa kyseessä seuraavien perusteiden mukaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siipikarja teurastettu > 1 kk ikäisenä <p>-> jäsenvaltio tai kolmas maa, jossa viimeinen vähintään 1 kk:n pituinen kasvatusjakso toteutui;</p>	<p>EPNAs 1169/2011, 26 art.</p> <p>Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1337/2013;</p>

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUIINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMMa) 834/2014)

		<ul style="list-style-type: none"> • Siipikarja teurastettu < 1 kk ikäisenä <p>-> jäsenvaltio tai kolmas maa, jossa koko kasvatusvaihe toteutui sen jälkeen kun eläin oli sijoitettu lihotettavaksi.</p> <p><i>b) jäsenvaltio tai kolmas maa, jossa eläin on teurastettu ja joka ilmoitetaan merkinnällä</i></p> <p><i>”Teurastusmaa: (jäsenvaltion tai kolmannen maan nimi)”;</i></p> <p><i>c) erän koodi, jolla yksilöidään kuluttajalle tai suurtaloudelle toimitettava liha.</i></p> <p>Jos kasvatusjaksot eivät toteutuisi edellä mainitulla tavalla tai olisi kyse jauhelihan valmistuksesta, aiheesta on lisää täytäntöönpanoasetuksessa 1337/2014 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1402982481137&uri=CELEX:32013R1337</p>	
--	--	---	--

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Alkuperä	Komission asetus (EU) N:o 1337/2013 lihan alkuperämaan ilmoittamisesta - sovelletaanko raakalihavalmisteisiin? Sovelletaanko asetusta villisikoihin?	KOM on todennut, että asetuksen (EU) N:o 1337/2013 soveltamisalaa arvioitaessa hygienia-asetuksessa (EY) 853/2004 oleva lihan määritelmä ei ole relevantti. Soveltamisalan kannalta olennaista on <i>elintarviketietoasetuksen liitteessä XI mainitut tullikoodit. Suolattu liha, jonka suolapitoisuus on vähintään 1.2% ja joka on läpeensä suolattu, ei kuulu asetuksen (EU) N:o 1337/2013 soveltamisalaan.</i> Asetuksen (EU) N:o 1337/2013 soveltamisalaan eivät kuulu sisäelimet. Asetus koskee villisikoja, koska villisian liha kuuluu kyseisen tullikoodin alle ja näin ollen asetuksen soveltamisalaan. Koska villisian syntymäpaikkaa ei voi välttämättä todentaa, viimeiseksi kasvupaikaksi ja teurastuspaikaksi voidaan katsoa se maa, jossa villisika ammutaan (KOM tulkinta).	Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1337/2013; 1 art. EPNAs 1169/2011, 26 art., kohta 2(b), liite XI)

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITTÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ
 PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus
 (MMM) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Lisäaineet	Onko mausteute lainsäädännöllisesti hyväksytty ainesosa vai tuleeko mausteutteen merkittävä ainesosaluetteloon sanalla "aromi/aromit"?	Mausteutteen ovat elintarvikkeen ainesosia. Jos niillä on teknologinen vaikutus lopullisessa elintarvikkeessa, esim. toimivat aromeina, väreinä jne. niitä pidetään myös silloin lisäaineina. Jos ko. aromit eivät ole identtisiä tiettyjen asetuksessa 1334/2008 + muutos (EU) N:o 872/2012 mainittujen aromien kanssa ja täytyä niille asetettuja puhtausvaatimuksia, on niiden käyttö aromeina silloin kielletty.	Aromiasetus 1334/2008 + muutos (EU) N:o 872/2012 ja Eviran nettisivu
Lisäaineet	Tuotteessa käytetään lisäainetta, joka kuuluu useampaa eri lisäaineryhmään, joista yksi on "makeutusaineet", mutta jonka teknologinen tarkoitus tuotteessa on muu kuin makeuttaminen. Pitääkö silti soveltaa kaikkia tai osaa makeutusaineita koskevia säästöksiä? Jos vain osaa, niin mitä kohtia (ks. asetuksen liite iii)? Esimerkkilisäaineita: mannitoli, maltitoli, maltitolisiirappi, laktitoli, ksylitoli, sorbitoli, sorbitolisiirappi. Asetus (EU) N:o 1169/2011, LIITE III ELINTARVIKKEET, JOIDEN MERKINNÖISSÄ ON OLTAVA YKSI TAI USEAMPI LISÄTIETO	Lisäaineen ryhmänimi määräytyy lisäaineen pääasiallisen teknologisen käyttötarkoituksen mukaan. Tärkeää on varmistaa, että ko. lisäainetta on luvallista käyttää ko. teknologisessa käyttötarkoituksessa ko. tuotteeseen ja jos on luvallista käyttää, onko käyttömäärä rajoituksia. Jos ko. esimerkkilisäaineita käytetään, tulee ilmoittaa yksi tai useampi lisätieto elintarvikkeesta ko. taulukon vaatimusten mukaisesti. Esim. makeist tuotteissa (1333/2008, liite II, s. 113) saa käyttää myös kaikkia ryhmän I lisäaineita (1333/2008, liite II s. 40–44). Sivulla 44 mainitaan E 420, E 421, E 953, E 965, E 966, E 967 ja E 968, joita saa käyttää muuhun kuin makeutukseen quantum satis. Eli sorbitolia voi käyttää stabilointiaineena. Jos pitoisuus elintarvikkeessa on yli 10 %, niin laksatiivisesta vaikutuksesta on varoitettava. Kuluttajaa ei saa johtaa harhaan. Eli makeutusainetta ei saa esittää stabilointiaineena, jos ensisijainen käyttötarkoitus kuitenkin on makeuttaminen.	Lisäaineasetus (EY) N:o 1333/2008 ja EPNAs 1169/2011, liite III

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Kieli-vaatimukset	Annetaanko elintarviketiedot suomeksi ja ruotsiksi? Voiko Pohjoismaiden alueella käyttää vain yhtä kieltä, esim. ruotsia?	<p>Suomi voi omalla alueellaan määrätä, millä kielillä <i>pakolliset pakkausmerkintätiedot</i> on annettava. Maa- ja metsätalousministeriö on säätänyt, millä kielellä ko. tiedot tulee antaa. Ne tulee tehdä maan virallisilla kielillä eli suomen- ja ruotsinkielellä. Elintarvikkeita, joita myydään vain yksikielisissä kunnissa, voi käyttää näiden kuntien kielellä olevia yksikielisiä merkintöjä.</p> <p>Kuitenkin maahantuotujen elintarvikkeiden alkuperämaa tai -alue voidaan ilmoittaa jollakin kansainvälisessä kaupassa yleisesti käytetyllä kielellä tai yleisesti tunnetuilla kirjainlyhenteillä.</p> <p>Elintarviketietoasetuksen, artiklan 15 mukaisesti, kun elintarvikkeita Suomessa pidetään kaupan, on pakolliset elintarviketiedot annettava sillä kielellä, jota kuluttajat Suomessa ymmärtävät helposti. Täten Pohjoismaiden alueella, kuten Suomessa, ei ole riittävää antaa kuluttajalle <i>pakolliset pakkausmerkintätiedot</i> yksinomaan ruotsiksi.</p>	<p>EPNAs 1169/2011, 15 art.</p> <p>MMMa 834/2014, 4 §</p>
Kieli-vaatimukset	Millä kielellä tulee elintarviketiedot antaa etämyynnissä?	Noudatetaan samaa periaatetta kuin yleensä vähittäismyynnissä myytävistä elintarvikkeista annettavissa tiedoissa. Valmiiksi pakatuissa elintarvikkeissa on pakolliset elintarviketiedot annettava suomeksi ja ruotsiksi. Pakkaamattomista elintarvikkeista annettaville tiedoille ei ole säädetty kielivaatimuksia.	MMMa 834/2014, 4 §

KYSYMYS- JA VASTAUSTAULUKKO AIHERYHMITÄIN JA VASTAUSPERUSTELUINEEN KOSKIEN PÄÄASIASSA PAKATTUJEN ELINTARVIKKEIDEN YLEISIÄ PAKKAUSMERKINTÖJÄ (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 (elintarviketietoasetus) ja maa- ja metsätalousministeriön asetus (MMMa) 834/2014)

AIHERYHMÄ	KYSYMYS	VASTAUS	VASTAUSPERUSTE
			Lainsäädäntökohta
Kuvat	Voiko virvoitusjuomissa käyttää marjojen/hedelmien kuvaa, vaikka maku tulisi pelkästä aromista? Voiko esim. mansikka-aromilla makeutetussa hiilihapotetussa vesipullossa olla mansikan kuva ja lukea isolla sana "MANSIKKA"?	Kyllä, vaikka marjojen ja hedelmien kuvien käyttö yleensä edellyttää, että elintarvike sisältää kyseistä luonnontuotetta eikä pelkästään niistä peräisin olevaa aromia (Eviran tulkinta, Elintarviketieto-opas elintarvikevalvojille ja elintarvikealan toimijoille, ohje 17068/1, kohta 8.5). Poikkeuksena tästä on katsottu kuitenkin sellaiset elintarvikkeet, kuten makeiset ja virvoitusjuomat, joissa tavanomaisesti käytetään vain luontaisia tai luontaisen kaltaisia aromeja.	EPNAs 1169/2011, art. 2 ja 7
MUUT	<p>Jos esimerkiksi vesimeloni puolitetaan ja pakataan kelmuun, mitä merkintöjä edellytetään tehtävän kelmuun? Katsotaanko tuote pakatuksi?</p> <p>Jos leikkauspitoja on kaksi tai useampia, muuttaako se merkintöjä?</p>	<p>Pilkotut kasvikset (puolitettut tai vielä pienempiin paloihin pilkotut) eivät enää ole kokonaisia eli vähimmäisvaatimus ehjiä ei täyty. Yleensä pilkottujen tuotteiden pakkauksiin pitäisi merkitä ainakin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elintarvikkeen nimi - ainesosaluettelo (jos useita ainesosia) - sisällön määrä (jos ei punnita ostovaiheessa) - vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta - erityiset säilytys- tai käyttöolosuhteet (tarvittaessa) - elintarvikealan toimijan nimi ja osoite - alkuperämaa, jos sen ilmoittamatta jättäminen voisi johtaa kuluttajaa harhaan. <p>Mutta, jos myymälä pakkaa ko. tuotteet välittömään myyntiin, on silloin annettu helpotuksia merkinnöissä. Jos tuote on pakattu välitöntä myyntiä varten, tuote katsotaan irtotuotteeksi eivätkä ko. pakkausmerkintävaatimukset koske muilta osin kuin elintarvikkeen nimen ja tarvittaessa alkuperämaan tiedon ilmoittamisen osalta.</p>	EPNAs 1169/2011, 9 art. MMMa 834/2014